

MÁ ČLOVĚK PRÁVO SE PŘELAĎOVAT ?

Lidské zacházení s látkami ovlivňujícími vyladění má svoji bohatou a historicky doloženou minulost. Konzumace drog zde vždy v minulosti byla, je a zřejmě i v budoucnosti bude. Stejně jako lidstvo samo. Snaha po zpříjemnění lidského života patří k základnímu vybavení člověka. Pokus potlačovat tuto přirozenou složku lidské existence je předem odsouzen k nezdaru. Osobně si myslím, že je možné v této oblasti vytvořit člověku takové společensko-kulturní podmínky, ve kterých bude mít možnost se dobrovolně a svobodně korigovat ve svém hledání příjemných a spokojených prožitků. K tomu je potřeba vytvořit takový společenský prostor, který bude svobodný v individuálním přístupu k informacím, zkušenostem ale i omylům, jež každé hledání doprovází.

Společenský přístup k drogové otázce je dnes zatížen množstvím démonických a hysterických rysů. Ty jsou především používány na krátkodobou redukci celosvětové civilizační úzkosti. Dvacáté století se vyznačuje ztrátou lidmi obecně respektovaných morálních autorit. Náboženství, jako jeden z výrazně korigujících činitelů chování lidstva, se ocitlo na okraji lidského zájmu, a tak se hledají pseudosymboly zla a dobra, pro ohraničení lidského života nepostradatelné, někde jinde. Bohužel se jedním z vymezujících atributů zla staly drogy a jejich konzum. Pochopitelně ne všechny. Jsou látky, u kterých státy nejen že umožňují svým občanům jejich konzum, ale dokonce je propagují a v neposlední řadě na nich nepokrytě vydělávají. Obhájci tohoto uspořádání argumentují tím, že látky legálně prodávané jsou lidskému organismu i kvalitě života méně škodlivé v porovnání s látkami postavenými státem do ilegality. Tento mýtus plodí další mýty okolo tématu návykovosti ilegálních látek. Každý člověk, věc, činnost a substance, pokud jsou schopny změnit vyladění individua od nepříjemného pólu k příjemnému, má potencialitu vyvolat snahu subjektu po opakování tohoto děje. V tomto rozšířeném pojetí mechanismu návykovosti je jasné, že pokud chce společnost odstranit tendenci svých členů být "návykový", musela by bojovat sama proti sobě. Pak bychom museli bojovat každý se sebou samým, zda již nepřekračujeme hranici pro nás prospěšného konzumu. A proto je společenský boj se zlem závislého vztahu zaměřen nikoliv proti společnosti samé, ale zjednodušeně proti jejím jednotlivým členům, kteří se ve svém hledání prožitků nechtějí zastavit na hranici společností příkázané. Hranice stanovená společností nazývaná zákon je udržována a chráněna pomocí státem vytvořeného administrativně-represivního systému. To je jistě potřebné v oblasti kriminality, sexuálních deliktů nebo podstaty existence společnosti samé. Je však těžko omluvitelné její zasahování do svobody prožitků, informací nebo činů spojených s konzumací omamných látkech. Okřídlené "svoboda projevu končí tam, kde je ohrožena svoboda druhých" v praktickém přístupu společností k jevu konzumu omamných látek jaksi selhává. Člověk konzumující omamné látky společností neschvalovaných, i když v počátcích, nikoho reálně neohrožuje, je přesto vystaven persekuci jak sociální (opovržení), tak zdravotní (nešetření). A dokonce se začínají objevovat i případy kriminalizace lidí, jejichž jediným prohřeškem je obstarání si nedostatkového zboží svým vlastním pracovním úsilím (pěstování cannabisu). Téma drog slouží k obhajování jakéhokoli okleštění svobody jednotlivce či ke šplhání se po lidském strachu z drog na politické posty pomocí populisticko-demagogických receptů řešení drogové problematiky. V současné době se zaštiťují bojem proti drogám kdejaké společenské nebo kulturní akce. A přitom boj s drogami je obsahově velmi prázdný. S

čím to tzv. bojovníci proti drogám vlastně chtějí bojovat ? S rostlinami, substancemi či výpary ? Pokud ano, tak bych rád znal jejich prostředky či konkrétní postupy.

Téma, které stojí za pozornost (ne boj) společnosti, je podle mého názoru ukryto v každém z nás. Jen z nás vychází vztah k drogám. Jen my sami jsme schopni a zároveň jedině oprávněni vtisknout našemu chování k drogám kontury hranic zodpovědnosti, korekce a rozumu. Boj by se tedy může aplikovat jen na lidského jedince a to ještě uvnitř něho. Ale tam bohudík nesahá ničím cizím svévolným rozhodnutím, byť by bylo motivováno sebelepším úmyslem.

Evžen Klouček